

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens. Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

S. Pavli Monasterivm Monialivm Ratisponae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13591

WOLFGANGVS GRIESTETTER quondam Præpositus in *Högl-
wverdt*, hujus loci administrator ab anno 1537. ad 1538.

STEPHANVS TOBELHAIMER Præpositus & Archidiaconus natus, nobilis suæ familiæ postremus, à *Vigileo Hundio* ob rem familiarem benè actam & dextrè administratam laudatur. Sub hoc Prælato totum Monasterium anno 1533. conflagrauit & in cineres fuit redactum. Electus scribitur año. 1539. migrauit è vita anno 1578.

LAVRENTIVS MAIOR Præpositus & Archidiaconus natus; postulatur & eligitur anno 1579. bonarum litterarum ac literatorum amator atque cultor insignis. Ante religionis ingressum *Vienna*, *Ingolstadt*, & *Dilingæ* philosophiæ atque Theologiæ diligentem nauavit operam. Habuit è Societate IESV Præceptores R.R. P.P. *Petrum Vngerum*, *Ioannem Vicaum*, & *Theodorum Peltanum*. Sub huius præsidio disputationem illam Catholicam de jejuniis & ciborum delectu, *Weissenhornianis* typis euulgatam publicè tuendam suscepit. Interea de mutatio in melius vitæ statu deliberans, elegit in Monasterio *Ransbouienfi* latere. Exacto nouitiatus anno Canonicus fit verè Regularis, id est, regula ac norma castè ac innocèter viuendi tam exteris quàm domesticis. Verum Deus lucernam hanc latere diutius inuoluit: ex Decano *Ransbouienfi* Præpositum huius Monasterij inuitum iubet, in quo munere nihil profus de priore animi demissione remisit: victus & habitus erat illi cum cæteris fratribus communis, sollicitus semperque paratus ad informandos & curandos subditos: potens ad virtutes verbo & exemplo impellendos. Illius singulari vigilantia atque prudentia, non tantum disciplina monastica, tunc penè collapsa resurgere, verum etiam bonarum litterarum studia florere *Baumburgi* inceperant. Hæ etiam virtutes tantum illi amorem & exultationem apud domesticos & externos excitarunt, vt magnis etiam viris notus & gratus esse cœperit. Charus erat *Ioanni Iacobo* Archiepiscopo *Saliburgensi*, & in primis *Feliciano* Episcopo *Scalensi*, notissimus *Ioanni Engerto*, *Laurentio Rotmaro*, *Edmundo Hollyngo*, *Roberto Turnero*, aliisque viris doctrina celeberrimis. Vno verbo egerat noster *Laurentius* religiosum Prælatum illum, cuius similem (vt verè dixerit, *Turnerus* in quadam epistola nostro *Laurentio* inscripta) diu jam non tulit reliqua *Bauaria*, doctissimorum religiosissimum, religiosissimorum prudentissimum, prudentissimorum optimum. Addo: majore præfectura, vitæque longiore dignissimum. Sed consumatus in breui expleuit tempora multa. Nam anno post Christum natum M. D.LXXXVII. sepumo die Septembris supremum vitæ diem clausit.

VRBANVS STAMLER Præpositus & Archidiaconus natus: electus eodem quo LAVRENTIVS est mortuus anno, pridie Kal. Octobr. Prælaturæ munus & onus etiam nunc quamuis innocens peruersorum calumniis impetitus, patienter sustinet, in Domino confisus, qui vberem cum tentatione dabit prouentum.

S. PAULI MONASTERIUM MONIALIUM RATISPONÆ.

CVM Monasteria duo, inferius & superius, *Ratisponæ* à regulari vita multum discessissent, nec reformari vellent, S. Wolfgangus Episcopus tertium, nempe S. Pauli Monasterium foeminarum instituit, Anno 994. sub regula & professione S. Benedicti, & congregationi huic primam Abbatissam præfecit. *Brigitham* S. *Heinrici* Imperatoris sororem à se baptizatam, ad quarum regularem obseruantiam & imitationem alia duo Monasteria prouocata sunt, vnde versiculus, quem ipsemet scripsit:

Metrop. Salisb. Tom. III.

b 3

Struxerat

Struxerat adiculam Mandrita Lupambulus iflam.

*Auent. li. 5.
fol. 500.*

MANDRITA, id est, Pastor ouium. Lupambulus, id est, VVolfgangus. Eum iu-
uit Henricus Dux Bauariæ, pater Henrici S. Imperatoris.

ADDITIONES.

*ex M. S.
Cod.*

S Ein Münster des H. S. Peters/ gib vñ zu eigne (ich Wolfgang vñ Gottes gna-
den / Bischoff zu Regenspurg) Ihm vñ seinem mitzweispotten / dem H. S.
Pauls / zu ewiger nieszung vñ bräuchnus der Closterfrawen die mein demütig-
keit nu zusamen gesambt hat / inn dasselbig ihr Münster / das mit meiner hülff jezund
redlich erpawt ist / alles das / das do hat das Bistumb (zu Regenspurg) zu Calmünz / jens
seit des Wassers genant Bils / bis zu der Nabe / erbaut vñ vnerbaute Erd / hoffteit / wi-
sen) vñ weid / siel vñ stein. Zeugen der sach sein Herzog Hainrich / Graue Dabe /
Graue Ruprecht / Graue Erbo / Gottschalk / Israhel / Englschalck / Asprecht Wurzer /
vñ sein Sohn Matthias / dz ist gescheh in der ehegenanten S. Peters vñ Pauls Mün-
ster / an dem Tag irer geburt / zu denen zeiten als regiert hat Rhyfser Otto der ander.

PÄRING MONASTERIVM CANONICO-
RVM REGVLARIVM S. AVGVSTINI.

*Vid. supr.
sub mona-
stier. S. Ma-
gus. pag.*

MONASTERIVM hoc fundatur per Conradum, Henricum & Gebhar-
dum Canonicum maioris Ecclesiæ Ratisbonensis, Comites de Raning &
Rotenburg, germanos fratres, vt testatur sequens diploma foundationis Henri-
ci, Episcopi Ratisbonensis. Obiit autem Henricus Comes, Anno Domini 1142.
In illo Monasterio sepultus dicitur fuisse Com. Mospurgen. cui etiam insignia
Mospurgensia assignantur, forte vnus familiæ, vt etiam Ioan. Auent. in sua
translatione Annalium coniungit Com. de Raning & Mospurg, qui, Raningen-
sibus deficientibus, in iure Aduocatiæ Paringen. Monast. successerunt, rursus
per electionem Præpositi & Conuentus Domini de Lapide, postea Domini de
Abensperg, postremò Principes Bauariæ subrogati sunt, vide Abenspergen. Co-
mitem Genealogiam, in libro meo Stemmatum Bauariæ. Sequitur diploma
foundationis.

IN NOMINE sanctæ & indiuiduæ TRINITATIS. Henricus per misericordi-
am Dei Ratisponensis Ecclesiæ Episcopus: omne, quod scribitur, testamentum
rerum gestarum continet notitiam, memoriam, fidem & firmamentum. Nou-
erint ergo omnes Christi fideles, tam futuri quam præsentis, qualiter quidam no-
biles, tres vterini fratres, Conradus primogenitus, nec non Henricus, Laici, &
Gebhardus, matricis Ecclesiæ Canonicus, cum bonæ voluntatis matre sua, no-
mine Machthilda, venerabili Vidua, diuinum cultum ampliare, & Christo in
pauperibus suis ministrare cupientes, Præposituram Canonicorum regula-
rium, secundum regulam beati Augustini, in parte prædij sui, in loco, qui Pargen
dicitur, in Ecclesia baptismali, nostra autoritate constitutam, manibus propriis
legitimè contradiderunt, in manu nostra beato Petro Apostolo, ad altare matri-
cis Ecclesiæ, ad pacem & quietem, & libertatem eiusdem Ecclesiæ, quam
constituerant, tutius muniendam. Postulante hoc ipso dilecto filio nostro
Vdalrico, eiusdem Ecclesiæ Præposito, ea interposita firmitate, vt fratres ini-
bi Deo seruientes secundum regulam beati Augustini lineis vtantur, & ordo
Canonicus perpetuus inuiolabiliter conseruetur: Vnde & nos rationabi-
libus petitionibus eius annuentes, in primis eandem Pargensem Ecclesiam præ-
sentis scripti pagina communiuimus, firmiter & immobiliter statuentes, vt
quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentia-
rum canonicè possidet, aut in futurum, concessione Pontificum, liberalitate

Regum